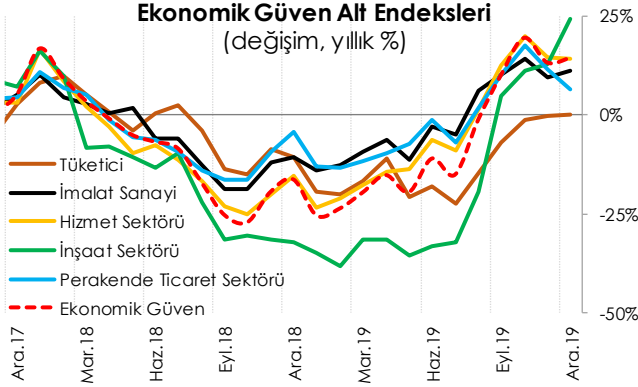

Ekonomi Güven Endeksi Aralık'ta aylık bazda yüzde 2,6'lık artış gösterdi.

2019 Aralık ayında aylık bazda yüzde 2,6 artarak 93,8 değerini alan endeks, 2018 Temmuz ayında sonraki en yüksek düzeyine çıkmış oldu.

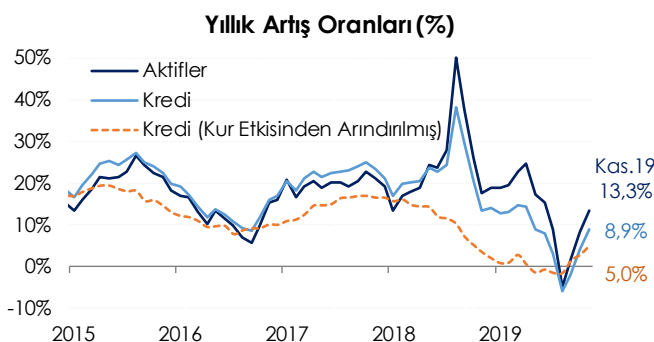
Aralık ayında ekonomik güven endeksindeki tüketici güven endeksi dışında tüm alt sektörlerde aylık bazda artış gözlemlendi. Tüketici güveni önceki aya göre yüzde 1,9 oranında gerilerken inşaat sektöründeki yüzde 7,9 oranındaki artış dikkat çekmekte.

Geçtiğimiz yılın Aralık ayına göre ise yüzde 14,4 oranında artan ekonomi güven endeksi tüm alt endekslerde artış yıllık bazda artış kaydetti.

Bankacılık Sektöründe Kredi Artışı %8,9 oldu.

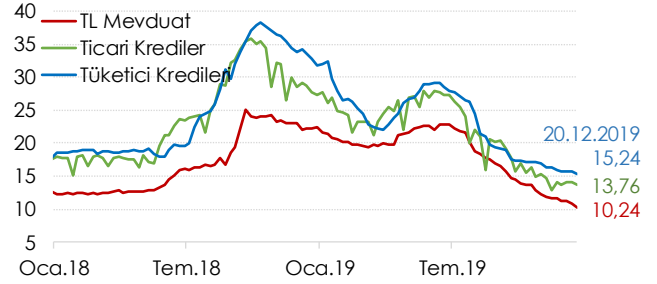
Türk bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü Kasım ayında önceki aya göre 32,9 milyar TL'lik bir artışla 4.355 milyar TL'ye yükseldi. Bir önceki yılın aynı ayına göre sektörün aktif büyüklüğü yüzde 13,3, krediler toplamı yüzde 8,9 ve menkul değerler toplamı yüzde 34,6 oranında artmış oldu.

Aktifler toplamının yüzde 60'ını oluşturan **krediler toplamı** Ağustos ve Eylül aylarında yıllık bazda 2 gerileme kaydederken, Ekim ayında yüzde 4,1 oranında artmıştı. Kasım ayında ise bu artış yüzde 8,9'a yükseldi. Kredi hacmindeki artışta, **TP kredilerinin** yüzde 11,4'lük artışına rağmen **YP kredilerinin** (sepet kura göre döviz karşılığı) yüzde 4,9'luk azalışı sınırlandırıcı oldu. Kur etkisinden arındırılmış kredi hacmi ise yıllık bazda yüzde 5 oranında artış gösterdi.

Mevduat ve kredi faizleri Haziran ayından bu yana azalışını devam ettirmekte. Tüketici kredileri faizi 7 Haziran haftasındaki yüzde 29,13 seviyesinden 20 Aralık haftasında yüzde 15,24'e geriledi. Aynı dönemde azalış gösteren mevduat faizleri yüzde 10,24'e ve ticari kredi faizleri de yüzde 13,76 seviyesine indi.

TL Üzerinden Açılan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları

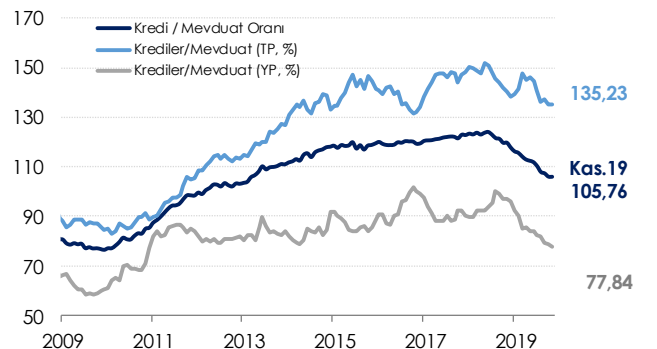
Toplam krediler içinde yüzde 78,1 payı olan **kurumsal krediler** (KOBİ kredileri %23 + Ticari krediler %55) yıllık bazda yüzde 7,94 oranında artarken, yüzde 21,9 payı olan **bireysel krediler** (Bireysel kredi kartları %4,5 + Tüketici kredileri %17,4) yüzde 12,3 oranında genişledi.

Bankaların kaynakları içinde en büyük fon kaynağı (yüzde 56) durumunda olan **mevduat**, Kasım ayında yıllık bazda yüzde 23 artarken yıl sonuna göre yüzde 20,5 artışla 2.454 milyar TL'ye yükseldi.

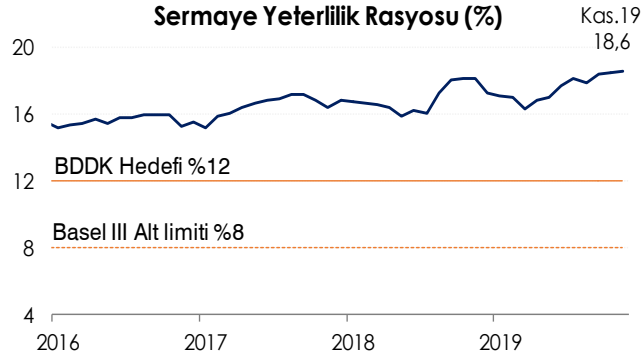
Kasım ayında **TL mevduat** hacmi yıllıkta yüzde 15,5 oranında artarken, **YP mevduat** hacmi dolar cinsinden yüzde 18,3'lük artış ile 220,3 milyar dolara ulaştı.

Kredi hacminin mevduata oranı 2018 yılı Haziran ayında yüzde 123,84 ile en yüksek seviyesini kaydettikten sonra gerileyerek bu yıl Kasım ayında yüzde 105,8 değerini aldı. **Dolar bazında** yayınlanan verilere göre, YP kredilerin YP mevduata oranı geçen yılın Kasım ayında yüzde 97,3 iken bu yıl Kasım ayında yüzde 77,8'e geriledi. Bunda YP cinsinden kredilerin 9,8 milyar dolar azalışı ve YP mevduat toplamının 186,2 milyar dolardan 220,3 milyar dolara çıkması etkili oldu. Aynı dönemde TL cinsinden kredilerin TL mevduatlarına oranı ise yüzde 140,12'den yüzde 135,23'e geriledi.

Kredi / Mevduat Oranı (%)

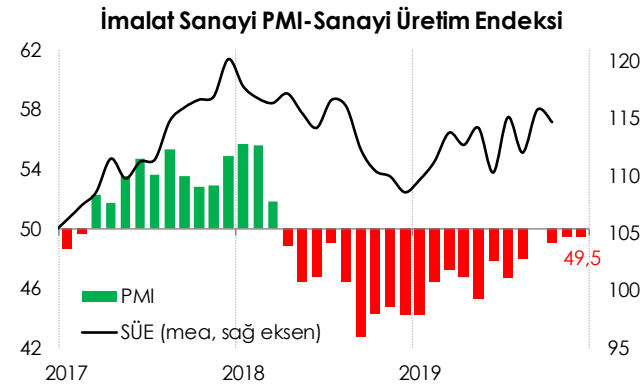
Özkaynak toplamı yıllık bazda yüzde 15,1 oranında 63,7 milyar TL'lik artış gösterdi. **Sermaye yeterliliği standart rasyosu**, 2018 yılı Kasım ayında yüzde 18,20 iken Ekim ayında yüzde 18,63'e yükseldi.

Sektörün **tahsili gecikmiş alacakları (TGA)** ise yıllık bazda yüzde 56,3 oranında artışla 143,6 milyar TL'ye yükselirken, kredilerin takibe dönüşüm oranı bir önceki aya göre yüzde 5,15'ten yüzde 5,23'e yükseldi.

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Aralık'ta değişim göstermedi.

İstanbul Sanayi Odası İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) 2018 yılındaki düşüşün ardından 2019 yılında yukarı yönlü bir seyir gösterdi. Ancak eşik değerinin altında seyreden endeks, faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğiliminin Mart 2018'den bu yana sürmekte olduğuna işaret etmekte.

Eylül ayında 50 eşik değerini alan endeks Ekim'de 49,0'a gerilerken, Kasım ve Aralık'ta 2019 yılı ortalamasının (48,7) üzerinde 49,5 değerini aldı. Böylece eşik değere yaklaşan endeks, halen devam eden zorlu faaliyet koşullarına ve uluslararası talep ortamındaki zayıflıklara rağmen, Türk imalat sektörünün 2019'un sonunda toparlanmaya devam ettiğini göstermekte.

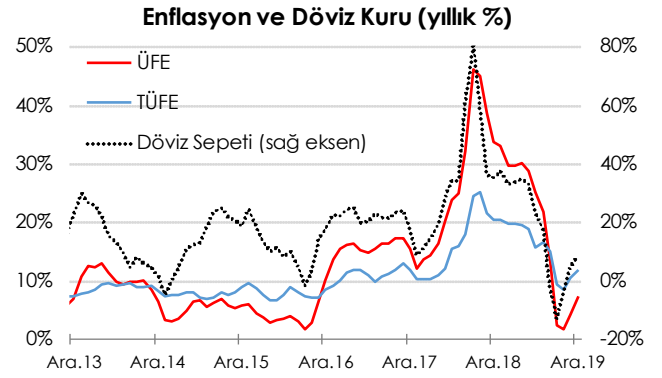
Kasım ayında imalat sanayi üretimi Nisan 2018'den beri ilk kez artış göstermişti. Aralık ayı anketine göre imalat sanayi üretimi üst üste iki aydır artış gösterirken, istihdam gerileme kaydetti. Raporda yeni siparişlerdeki iyileşme

belirtilerinin üretim artışını desteklediği ve imalatçıların mevcut iş yükünü karşılamak için yeterli işgücüne sahip olduğu belirtildi.

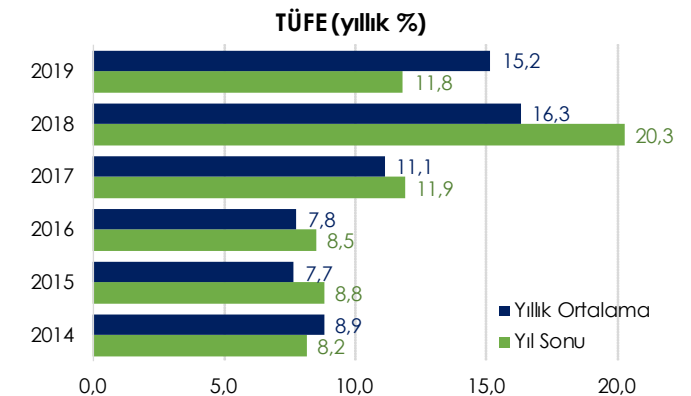
Girdi fiyatları enflasyonu Kasım'da yaklaşık 5 yılın en düşük seviyesine gerilerken, yılın son ayında para birimindeki zayıflığın etkisiyle artış gösterdi. Böylece firmalar, maliyet yüklerindeki artış ile üst üste üç aydır düşüş gösteren nihai ürün fiyatlarını yükseltmiş oldu

Yıllık enflasyon YEP tahmininin altında kaldı.

Tüketici fiyatları enflasyonu 2018 yılının Aralık ayında yıllık bazda yüzde 20,3 iken 2019 yılı sonunda yüzde 11,8 seviyesine geriledi. Böylece yıl sonu enflasyonu Yeni Ekonomi Programı'ndaki hedefin (yüzde 12,0) altında gerçekleşti. Yıllık ortalama enflasyon ise aynı dönemde yüzde 16,3'ten yüzde 15,2'ye gerilemiş oldu.

2020 yılında aylık fiyat artışlarının uzun dönem trendinde (2003-2017 yılları ortalamasında) gerçekleşeceği varsayıldığında, ayrıca diğer etkenlerin de (yönetilen ve yönlendirilen fiyatlar, kur oynaklığı, dış finansal koşullar vb.) değişmediği durumda yıllık enflasyonun yılın ilk yarsını çift haneli rakamlarda gerçekleştireceği ve ardından gerileme kaydederek yıl sonunda yüzde 8,5 olacağı beklenmekte. Bu doğrultuda Yeni Ekonomi Programı'nda açıklanan 2020 yıl sonu enflasyon beklentisinin (yüzde 8,5) yakalanacağı değerlendirilmekte.

Diğer taraftan, 2020 yıl sonu enflasyonu TCMB'nin son enflasyon raporunda yüzde 8,2 oranında olacağı öngörülmüşken, TCMB beklenti anketinde yüzde 10,1 gerçekleşeceği beklenmekte.

Ana harcama gruplarının tümünün yıllık bazda TÜFE'yi artırdığı izlenirken gıda, ulaştırma, alkollü içecekler ve tütün mal gruplarının etkisi ön plana çıkmakta. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu mal grubu yüzde 43,1 ile alkollü içecekler ve tütün grubu olurken, onu yüzde 14,5 ile eğitim, yüzde 13,6 ile sağlık ve çeşitli mal-hizmetler izledi.

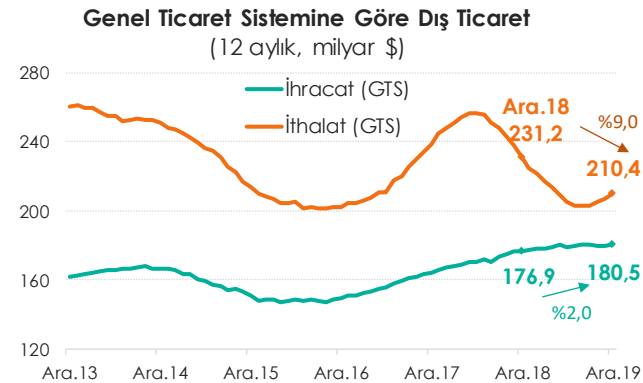
Aralık ayında ihracat yıllık bazda 4,9 arttı.

Ticaret Bakanlığının açıkladığı geçici dış ticaret verilerinde genel ticaret sistemine (GTS) göre Aralık ayı ihracatı yıllık bazda yüzde 4,9 oranında, 714 milyon dolarlık artışla 15,39 milyar dolar olarak gerçekleşti. İthalat yıllık bazda Haziran 2018'den sonraki süregelen düşüşünün ardından 2019 yılının son çeyreğinde artış göstererek Aralık ayında yıllık bazda yüzde 20,1 oranında arttı.

	Dış Ticaret (milyar dolar)		Genel Ticaret Sistemi (GTS)		
	İhracat	İthalat	Denge	Karşılama Oranı	Hacim
Ara.18	14,67	16,75	-2,08	87,6%	31,42
Ara.19	15,39	20,11	-4,72	76,5%	35,49
Değişim	4,9%	20,1%		-12,7%	13,0%
Ara.18 (yillik)	176,86	231,18	-54,32	76,5%	408,04
Ara.19 (yillik)	180,47	210,39	-29,93	85,8%	390,86
Değişim	2,0%	-9,0%	-44,9%	12,1%	-4,2%

Aralık ayı verileri Ticaret Bakanlığından, önceki gerçekleşmeler TÜİK'ten alınmıştır.

İhracat hacmi yıl sonunda 180,5 milyar dolar gerçekleşirken, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,0 oranında artış kaydetti. 2015 ve 2016 yıllarında ihracatta daralma gözlenirken 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla yüzde 10'luk ve yüzde 7,5'lik artış gerçekleşmişti. 12 aylık ithalat ise 2019 yılında yüzde 9,0 oranında gerileyerek 210,4 milyar dolar oldu.

Böylece 2019 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 76,5'ten yüzde 85,8'e yükselirken, dış ticaret açığı 54,3 milyar dolardan 29,9 milyara indi.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 30 Eylül'de yayınladığı Yeni Ekonomi Programı'nda yıl sonu ihracat hedefi genel ticaret sistemine göre 181,4 milyar dolar olarak açıklanmıştı. Geçici dış ticaret verilerine göre 2019 yılı ihracatı 180,5 milyar dolar ile YEP hedefinin altında kaldı. 190 milyar dolar olan 2020 yılı ihracat hedefine ulaşılması için yıllık bazda yüzde 5,3'lük artış gerekmektedir.

Veri Takvimi

6 Ocak 2020 Pazartesi	Reel Efektif Döviz Kuru
9 Ocak 2020 Perşembe	Para Banka İstatistikleri
10 Ocak 2020 Cuma	Dış Ticaret Endeksleri TCMB Beklenti Anketi İşgücü İstatistikleri

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	Son 3 Veri		
BÜYÜME					19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	172	175	202
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	922	1.024	1.145
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,3	-1,6	0,9
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	9,5	5,7	-0,2
ENFLASYON (yıllık, %)					Eki.19	Kas.19	Ara.19
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	8,55	10,56	11,84
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	1,70	4,26	7,36
İŞGÜCÜ PİYASASI					Tem.19	Ağu.19	Eyl.19
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,9	14,0	13,8
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	53,8	53,9	53,5
DÖVİZ KURLARI					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,33	76,38	76,83	76,94	77,35
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,66	5,74	5,76
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,19	6,38	6,35
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	5,93	6,06	6,05
DIŞ TİCARET (ÖTS, 12 aylık, milyar USD)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Dış Ticaret Dengesi	-63,4	-56,1	-76,8	-55,1	-26,7	-28,0	-29,5
İhracat	143,8	142,5	157,0	167,9	170,7	170,7	170,7
İthalat	207,2	198,6	233,8	223,0	197,4	198,7	200,2
Karşılama Oranı (%)	69,4	71,8	67,1	75,3	86,5	85,9	85,2
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)					Ağu.19	Eyl.19	Eki.19
Cari İşlemler Dengesi	-32,1	-33,1	-47,3	-27,2	4,9	5,4	4,3
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,8	-3,9	-5,6	-3,2	0,6	0,7	0,5
Finans Hesabı	-22,7	-22,0	-46,7	-7,9	9,8	8,9	8,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	-14,2	-10,8	-8,8	-9,4	-8,9	-7,9	-6,9
Portföy Yatırımları (net)	15,5	-6,3	-24,5	3,1	0,0	-1,0	2,3
Diğer Yatırımlar (net)	-12,1	-5,7	-5,2	8,8	11,4	7,0	2,6
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	7,3	10,8	10,9
Net Hata ve Noksan	9,5	11,1	0,6	19,2	4,9	3,4	4,6
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,4	739,6	819,9	895,4
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	81,5	88,3	95,8
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,5	658,1	731,6	799,6
Gelirler	482,8	554,1	630,3	757,8	653,8	719,2	802,5
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,3	485,3	539,9	613,2
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,6	-85,8	-100,7	-92,9
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,3	-4,3	-12,4	2,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-1,9	-2,5	-2,7	-2,7
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Merkezi Yönetim					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	701,0	712,8	722,2
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	538,9	547,9	552,0
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1239,9	1260,7	1274,2
Genel Yönetim					19.Ç1	19.Ç2	19.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1222,7	1293,1	1319,6
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	31,7	32,4	32,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)					Eyl.19	Eki.19	Kas.19
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.530,4	2.561,9	2.595,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	259,7	263,4	263,7
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	136,6	138,9	138,7
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,6	52,8	52,6
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,44	18,48	18,63
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	4,96	5,15	5,23